

Förstudie om nytt kontrollprogram för PRRS

En förutsättning för att upprätthålla sjukdomsfrihet i samband med handel med djur inom EU

Bakgrund

I april 2021 träder en gemensam djurhälsoförordning i kraft inom EU. Detta innebär att hela Sveriges nationella smittskyddslagstiftning på djursidan skrivs om.

Sjukdomen Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome (PRRS) rangordnades inte tillräckligt högt när sjukdomar kategoriserades i det nya lagförslaget. Detta innebär att Sverige inte tillåts ha kvar provtagningskrav vid införsel och import av grisar. Kategoriseringen av PRRS ger dock utrymme för Sverige att kontrollera och reglera sjukdomen inom landet. Ett alternativ till införselkrav är därför att hänvisa till ett nationellt övervaknings-/kontrollprogram som visar vår sjukdomsfrihet med stor säkerhet, för att genom detta kunna kräva att alla grisar som förs in i landet måste uppvisa likvärdig status.

Internationellt intar Sverige en särställning avseende PRRS och det avsattes mycket stora resurser för att bekämpa sjukdomen och återupprätta sjukdomsfrihet i samband med utbrottet 2007. Myndigheter och näringen har därför varit eniga om att Sverige bör fortsätta skydda sig mot sjukdomen. Som ett led i detta har det befintliga svenska övervakningsprogrammet för PRRS utvärderats för att säkerställa att programmets utformning kan utgöra grunden för lagkrav i samband med förflyttning av grisar in i landet framöver.

Resultat

Tyngdpunkten för arbetet har legat på en epidemiologisk lägesanalys och genomgång av det befintliga övervakningsprogrammet för PRRS. En rapport kring detta har lämnats av SVA; "Foundation for the future surveillance of PRRS". Slutsatsen av rapporten är att den befintliga övervakningen under många år har uppnått en hög säkerhet för sjukdomsfrihet på 97 % eller mer, se figuren nedan.

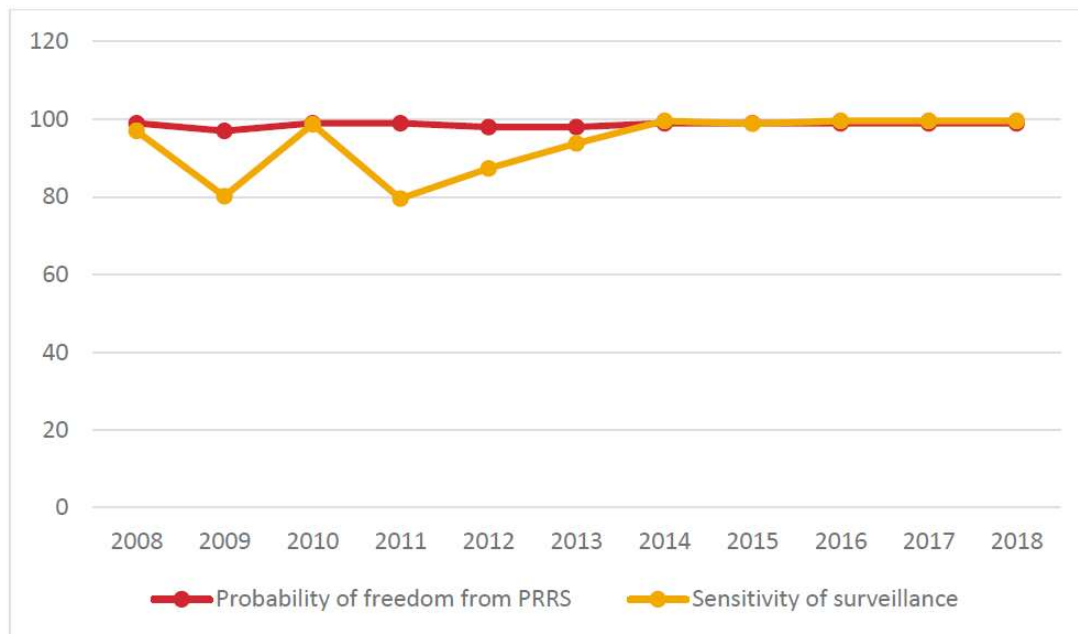

Figure 1: Probability of freedom from PRRS and sensitivity of the surveillance for each year from 2008-2018.

Detta innebär att ingen förändring av övervakningen för PRRS behöver genomföras i syfte att anpassa programmet till sin nya funktion i samband med implementeringen av djurhälsolagen. Utifrån detta har ett förslag till utformning av lagtext tagits fram som i stora drag kommer innebära att grisar som förflyttas in i Sverige och inte kan uppvisa frihet genom anslutning till ett kontrollprogram behöver isoleras och provtas för PRRS innan de går in i mottagarbesättningen.

Diskussion

PRRS är en kostsam sjukdom som kraftigt påverkar produktionssiffrorna i grisuppfödningen och ökar antibiotikaanvändningen. Fortsatt frihet från PRRS är en avsevärd konkurrensfördel för svensk grisproduktion och en förutsättning för att uppsatta mål för antibiotikaanvändningen i produktionen ska uppnås.

Att det befintliga upplägget för PRRS-övervakning kan användas för att fortsättningsvis upprätthålla en säkerhet vid handel med grisar in till Sverige är mycket tillfredställande.